

Prof. zw. dr hab. Stanisław Wrzosek
Katolicki Uniwersytet Lubelski
Jana Pawła II
Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego
i Administracji
Kierownik Katedry Nauki Administracji

RECENZJA

dorobku naukowego doktora Wojciecha Lisa,

w tym rozprawy habilitacyjnej

***pt. Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny jako sfera działania
administracji publicznej***

(Wydawnictwo KUL, Lublin 2015, ss. 500)

I. Osoba Habilitanta

Doktor Wojciech Lis, adiunkt w Katedrze Prawa Sądowego Wydziału Zamiejscowego Nauk Prawnych i Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Tomaszowie Lubelskim, studia prawnicze odbył na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. W 2001 r. uzyskał stopień zawodowy magistra prawa na podstawie pracy magisterskiej *Ustrój i organizacja prokuratury* napisanej pod kierunkiem prof. KUL dra hab. Dariusza Dudka. Następnie pod kierunkiem prof. dra hab. Mariana Zdyba na tym samym Wydziale rozpoczął studia doktoranckie w dyscyplinie naukowej prawo. Habilitant studia doktoranckie zakończył w 2006 r. obroną rozprawy doktorskiej pt. *Kryteria prasowe w kontekście prawa do ochrony czci i dobrego imienia osób fizycznych*. Recenzentami rozprawy doktorskiej byli prof. dr hab. Mirosław Granat i prof. KUL ks. dr hab. Sławomir Fundowicz. Habilitant po uzyskaniu stopnia doktora został zatrudniony w KUL od 1 października 2007 r. początkowo w Katedrze Prawa Administracyjnego w ww. Wydziale Zamiejscowym KUL w Tomaszowie Lubelskim na stanowisku asystenta, a od 1 marca 2009 r. adiunkta.

W latach 2008 – 2014 dr W. Lis współpracował także z kilkoma innymi szkołami wyższymi: Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wyższą Szkołą Handlową im. Bolesława Markowskiego w Kielcach, Wyższą Szkołą Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach, Wyższą Szkołą Handlową w Radomiu i Wyższą Szkołą Nauk Społecznych w Lublinie. Habilitant w ramach pracy na KUL oraz

współpracy z innymi szkołami wyższymi prowadził wykłady, konwersatoria, ćwiczenia oraz seminaria magisterskie i licencjackie, m.in. z zakresu: prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego, prawa gospodarczego publicznego, prawa ochrony konkurencji, prawa samorządu terytorialnego, prawa konstytucyjnego, prawa Unii Europejskiej, podstaw prawoznawstwa, ustroju i zadań organów ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, prawa mediów, prawa karnego, postępowania karnego, prawa dowodowego i kryminalistyki.

Habilitant w marcu 2016 r. odbył tygodniową wizytę studyjną na Uniwersytecie w Ruse w Bułgarii.

Dr W. Lis jest pomysłodawcą i organizatorem (bądź współorganizatorem) 6 konferencji naukowych. Poza tym był członkiem komitetu naukowego 4 konferencji ogólnopolskich.

Można więc stwierdzić, że Habilitant – pomimo krótkiego stażu naukowego – jest doświadczonym pracownikiem naukowo-dydaktycznym prowadzącym zajęcia dydaktyczne w oparciu o realizowane przez siebie badania naukowe, przede wszystkim z zakresu nauki prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego, prawa gospodarczego publicznego i prawa konstytucyjnego.

II. Dorobek naukowy

1. Ogólna charakterystyka

Dr W. Lis swoje zainteresowania naukowo-badawcze skoncentrował przede wszystkim na 5 następujących nurtach badawczych:

1. Prawo prasowe i swoboda wypowiedzi;
2. Status prawny jednostki w państwie;
3. Prawo policyjne i postępowanie przygotowawcze;
4. Bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny;
5. Administracyjnoprawne zagadnienia kontroli i nadzoru.

2. Główne nurty badawcze

Prawo prasowe i swoboda wypowiedzi

Na dorobek w tak określonym zakresie składa się 26 publikacji dotyczących konstytucyjnych i ustawowych gwarancji swobody wypowiedzi oraz działalności prasowej ujmowanej w różnych aspektach funkcjonowania prasy. Najważniejszymi pozycjami w omawianej kategorii są: monografia *Przestępstwa zniesławienia i zniewagi prasowej*, Bartnik M., Lis W., Wydawnictwo Difin, Warszawa 2013 (wkład autorski 50%) oraz komentarz *Prawo*

prasowe. Komentarz, Lis W., Wiśniewski P., Husak Z., Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012 (wkład autorski 60%). Z problematyką prawa prasowego i swobody wypowiedzi związane są także rozdziały w monografiach i publikacjach zbiorowych oraz artykuły naukowe: *Ochrona dziecka przed szkodliwym oddziaływaniem środków masowego przekazu w prawie polskim*, [w:] *Dziecko. Studium interdyscyplinarne*, Sowińska E., Szczurko E., Guz T., Marzec P. (red.), Lublin 2008; *Znieważenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w środkach masowego przekazu*, [w:] *Środki przekazu – informacja czy manipulacja?*, Balicki A., Guz T., Lis W. (red.), Lublin 2008; *Formy manipulacji w mass mediach a dążenie do odkrycia prawdy dziennikarskiej*, [w:] *IX Kielecki Festiwal Nauki 15-30 września 2008. Prezentacje Festiwalowe*, Predygiel A. (red.), Kielce 2009; *Wpływ wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na orzecznictwo sądów polskich*, [w:] *IX Kielecki Festiwal Nauki 15-30 września 2008. Prezentacje Festiwalowe*, Predygiel A. (red.), Kielce 2009 (wkład autorski 50%); *Ucieczka od odpowiedzialności – od wolności do dowolności*, [w:] *Stan realizacji polityki społecznej w XXI wieku*, Miłek M., Wilk-Jakubowski G. (red.), Kielce 2009; *Prawo do prywatności a rozwój nowych technologii informatycznych. Szanse i zagrożenia*, [w:] *Nie tylko Internet. Nowe media, przyroda i „technologie społeczne” a praktyki kulturowe*, Mucha J. (red.), Kraków 2010; *Zakres dozwolonej krytyki prasowej*, [w:] *Współczesne media. Wolne media? T. 1*, Hofman I., Kępa-Figura D. (red.), Lublin 2010; *Konstytucyjne podstawy wolności wypowiedzi*, [w:] *Praktyczne aspekty wolności wypowiedzi*, Lis W., Husak Z. (red.), Toruń 2011 (wkład autorski 50%); *Tymczasowe zabezpieczenie powództwa – forma cenzury czy ochrona dóbr osobistych*, [w:] *Praktyczne aspekty wolności wypowiedzi*, Lis W., Husak Z. (red.), Toruń 2011; *Swoboda wypowiedzi i wolność prasy w prawie międzynarodowym*, [w:] *Ius et mundus. Księga Pamiątkowa dedykowana Profesorowi Lechowi Antonowiczowi*, Guz T., Mazurkiewicz R., Pałubska M.R. (red.), Lublin 2011; *Obowiązek prawdziwego przedstawiania omawianych zjawisk jako podstawa działalności dziennikarskiej*, [w:] *Ius et historia. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Jerzemu Markiewiczowi*, Guz T., Bednaruk W., Pałubska M.R. (red.), Lublin 2011; *Mass media źródłem demoralizacji dzieci i młodzieży w ujęciu socjologiczno-prawnym*, [w:] *Przestępczość wśród młodzieży – zagrożenia i sposoby przeciwdziałania*, Komadowska A. (red.), Lublin 2012; *Ochrona prawna języka polskiego w działalności prasowej*, [w:] *Współczesne media. Kryzys w mediach. T. 1*, Hofman I., Kępa-Figura D. (red.), Lublin 2012; *Pojęcie dziennikarza na gruncie prawa prasowego*, [w:] *Status prawny dziennikarza*, Lis W. (red.), Warszawa 2014; *Powszechny charakter orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*, [w:] „Jurysta” 2009, nr 1; *The positive and negative aspects of the mass media’s influence on the quality of a lifestyle*, [w:] „Studium Vilnense A”,

vol. 6, Vilnius 2009; *Wolność wypowiedzi gwarancją demokracji*, [w:] „Studium Vilmense A”, vol. 7, Vilnius 2010; *Ochrona rodziny przed szkodliwym oddziaływaniem środków masowego przekazu w prawie polskim*, [w:] „Państwo i Społeczeństwo. Wielowymiarowy obraz rodziny”, Leśniak M. (red.), Kraków 2011, nr 3; *Wolność prasy i innych środków społecznego przekazu jako zasada ustrojowa*, [w:] „Studia Medioznawcze” 2012, nr 4; *Działalność katolickich środków masowego przekazu przejawem pluralizmu i gwarancją demokracji*, [w:] „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2012, T. 15; *Hidden advertising activities in the light of journalist's rights and responsibilities*, [w:] „Studium Vilmense A”, vol. 11, Vilnius 2014; *Конфіденційний характер журналістики у польському законодавстві*, [w:] „Вісник Львівського університету. Серія юридична”, Випуск 59, Львів 2014; *Krytyka prasowa w działalności dziennikarskiej*, [w:] „Studia Medioznawcze” 2016, nr 1; *Prasa internetowa. Proces migracji mediów do cyberprzestrzeni*, [w:] „Rocznik Bibliologiczno-Prasoznawczy” 2016, nr 8 (złożony i przyjęty do druku).

Status prawny jednostki w państwie

Istotne miejsce w badaniach naukowych Habilitanta zajmują zagadnienia związane ze statusem prawnym jednostki w państwie, a w szczególności analiza przysługujących każdemu wolności i praw, będących wyznacznikiem poziomu demokratyzacji stosunków społecznych. Najobszerniejszą i mającą praktyczny charakter pozycją w tej kategorii jest podręcznik *Konstytucyjny system organów państwowych*, Dudek D., Husak Z., Kowalski G., Lis W., Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012 (wkład autorski 25%). Problematyce dotyczącej statusu prawnego jednostki w państwie Opiniowany poświęcił 8 pozycji ujętych w rozdziały w monografiach i publikacjach zbiorowych oraz artykuły naukowe: *Konstytucyjne gwarancje prawa do nauki*, [w:] *Prawo oświatowe. Stan obecny i perspektywy rozwoju*, Pyter M., Balicki A. (red.), Lublin 2010; *Status prawny nauczyciela jako funkcjonariusza publicznego*, [w:] *Szkoła, edukacja, wychowanie*, Balicki A., Guz T., Lis W. (red.), Lublin 2010; *Koncepcja zrównoważonego rozwoju a potrzeba edukacji przyrodniczej*, [w:] *Szkoła, edukacja, wychowanie*, Balicki A., Guz T., Lis W. (red.), Lublin 2010 (wkład autorski 50%); *Koncepcja zrównoważonego rozwoju jako determinanta działalności gospodarczej*, [w:] *Zrównoważony rozwój obszarów przygranicznych*, Kościak B., Sławińska M. (red.), Lublin 2010; *Swoboda wypowiedzi w mass mediach a poszanowanie godności człowieka*, [w:] *Normatywny wymiar godności człowieka*, Lis W., Balicki A. (red.), Lublin 2012; *Prawo do wynagrodzenia podstawą bezpieczeństwa socjalnego pracownika*, [w:] *Świadczenie pracy jako przedmiot zobowiązania umownego*, Frey R. (red.), Kielce 2013; *Podmiot praw do utworów tworzonych w ramach*

działalności naukowo-dydaktycznej, [w:] *Działalność naukowo-dydaktyczna w świetle prawa autorskiego*, Lis W., Tylec G. (red.), Lublin 2015; *Konstytucyjne gwarancje ochrony zdrowia i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych*, [w:] *Prawne aspekty cywilizacyjnych zagrożeń zdrowia*, Pacian J. (red.), Warszawa 2016.

Prawo policyjne i postępowanie przygotowawcze

Do opracowań, które można zaliczyć do tej kategorii należą 2 leksykony: *Leksykon polskiej procedury karnej. 100 podstawowych pojęć*, Bartnik M. (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013 (wkład autorski 30%); *Leksykon kryminalistyki. 100 podstawowych pojęć kryminalistyki*, Bartnik M., Lis W., Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2016 (wkład autorski 50%); oraz rozdziały w monografiach i publikacjach zbiorowych oraz artykuły naukowe: *Współpraca policyjna w ramach systemu Schengen*, [w:] *Polska w strefie Schengen*, Bednaruk W., Bielecki M., Kowalski G. (red.), Lublin 2010; *Stosowanie przez Policję środków przymusu bezpośredniego a ochrona wolności i praw człowieka*, [w:] *Nauki społeczne na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego*, Bogdalski P., Nepelski M. (red.), Szczytno 2014; *The place and role of the Police in the system of public safety and order of the Republic of Poland*, [w:] *Security. Bezpečnostné Fórum 2015*, Ušiak J., Kollár D. (red.), Banská Bystrica 2015; *Publikacja listu gończego a ochrona prawa do wizerunku*, [w:] „Przegląd Sądowy” 2013, nr 3; *Uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej w kontekście ochrony wolności i praw człowieka*, [w:] „Roczniki Nauk Prawnych KUL”, Lublin 2014, T. XXIV, nr 3; *Safety of persons protected by the Government Protection Bureau*, [w:] „Securitologia” 2015, nr 1.

Bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny

Szczególne miejsce w dorobku naukowym Habilitanta zajmuje 17 publikacji dotyczących bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, wśród których przede wszystkim należy wskazać monografię *Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny jako sfera działania administracji publicznej*, Lublin 2015. Monografia ta została wskazana przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe będące podstawą wszczęcia postępowania habilitacyjnego. Poza tym dorobek naukowy ujęty w ramach powyższej kategorii stanowią rozdziały w monografiach i publikacjach zbiorowych oraz artykuły naukowe: *Współpraca policji i samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego*, [w:] *Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji publicznej w Polsce*, Parchomiuk J., Uliasz B., Kruk E. (red.), Warszawa 2009; *Szantaż energetyczny jako środek kształtowania polityki zagranicznej Rosji a bezpieczeństwo energetyczne krajów byłego ZSRR*, [w:] *Polityczne*,

gospodarcze i kulturowe aspekty relacji Polski z krajami byłego ZSRR, Miłek M., Wilk-Jakubowski G., Brzoza R.S., Drabchuk M. (red.), Kielce 2011; *Protection of security as the task of the state under the Polish Constitution*, [w:] *Security. Bezpečnostné Fórum 2012*, Ušiak J., Lasicová J., Kollár D., (red.), Banská Bystrica 2012; *Ograniczenie swobody wypowiedzi z uwagi na ochronę wymiaru sprawiedliwości*, [w:] *Wymiar sprawiedliwości a media*, Sobczak J., Tylec G. (red.), Warszawa-Opole 2012; *Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego a konstytucyjne gwarancje swobody wypowiedzi i wolności prasy*, [w:] *Pomiędzy wolnością i odpowiedzialnością. Problemy współczesnych mediów*, Kowalczyk R., Machura W., Sobczak J. (red.), Opole 2013; *Publiczny sektor ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego*, [w:] *Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia podstawowe*, Lis W. (red.), Lublin 2014; *Zagwarantowanie i ochrona bezpieczeństwa w portach lotniczych*, [w:] *Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem. Jednostki, grupy i społeczeństwa. T. 2*, Kopczewski M., Kurkiewicz A., Mikołajczyk S. (red.), Poznań 2015; *Gwarancyjny charakter art. 240 kk w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego w kontekście tajemnicy dziennikarskiej*, [w:] *Bezpieczeństwo i jakość życia we współczesnym społeczeństwie polskim. Studium interdyscyplinarne*, Sitek M., Such-Prygiel M., Przastek D. (red.), Józefów 2015; *Zadania Państwowej Straży Pożarnej w systemie ratownictwa*, [w:] *System ratownictwa w Polsce*, Ciecierski M., Czuryk M., Karpiuk M. (red.), Warszawa 2016 (złożony i przyjęty do druku); *Zasady naboru i służby w Policji*, [w:] *Służba w formacjach bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Karpiuk M., Pieczywok A. (red.), Warszawa 2016 (złożony i przyjęty do druku); *Obowiązki związane z zapewnieniem ochrony bezpieczeństwa i porządku na sali sądowej*, [w:] „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2013, z. 4; *Straże gminne w systemie organów ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego*, [w:] „Roczniki Nauk Prawnych KUL”, Lublin 2014, T. XXIV, nr 1; *Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni w ujęciu prawnokarnym – wybrane zagadnienia*, [w:] „Rocznik Bibliologiczno-Prasoznawczy” 2014, T. 6; *Competence of the President of the Republic of Poland in the field of defense and national security*, [w:] „Studium Vilnense A”, vol. 12, Vilnius 2015; *Protecting Polish cultural security and heritage in the context of globalization*, [w:] „Studium Vilnense A”, vol. 13, Vilnius 2016 (złożony i przyjęty do druku), *Restrictions on freedom expression due to the security of the state in the jurisprudence of the European Court of Human Rights*, [w:] *Научни трудове на Русенски университет „Ангел Кънчев”. Правни науки*, Ruse 2016 (zgłoszony do druku).

Administracyjnoprawne zagadnienia kontroli i nadzoru

Na dorobek naukowy w ramach tego nurtu badawczego składa się 11 pozycji obejmujących rozdziały w monografiach i publikacjach zbiorowych oraz artykuły naukowe: *Sądownictwo administracyjne jako element kontroli działalności administracji publicznej*, [w:] *Z zagadnień nadzoru i kontroli organów władzy publicznej w Polsce. T. I*, Konarski M., Woch M. (red.), Warszawa 2012; *Zadania wojewody w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego – wybrane zagadnienia*, [w:] *Z zagadnień nadzoru i kontroli organów władzy publicznej w Polsce. T. II*, Konarski M., Woch M. (red.), Warszawa 2013; *Policja administracyjna jako funkcja administracji publicznej*, [w:] *Obrót powszechny i gospodarczy. Problemy publicznoprawne i ekonomiczne*, Ramus I. (red.), Kielce 2014; *Szczególne uprawnienia organów jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu kryzysowym*, [w:] *Zarządzanie kryzysowe w wymiarze lokalnym. Organizacja, procedury, organy i instytucje*, Majchrzak D. (red.), Warszawa 2014; *Prywatyzacja zadań publicznych w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego*, [w:] *Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa*, Lis W. (red.), Lublin 2015; *Nadzór Komendanta Głównego Policji nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi*, [w:] *Z zagadnień nadzoru i kontroli organów władzy publicznej w Polsce. T. V*, Konarski M., Woch M. (red.), Warszawa 2015; *Istota i rola samorządu terytorialnego w państwie demokratycznym*, [w:] „Roczniki Nauk Prawnych KUL”, Lublin 2012, T. XXII, nr 1; *Koncesjonowanie działalności gospodarczej w zakresie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych*, [w:] „Rocznik Bibliologiczno-Prasoznawczy” 2012, T. 4, z. 2; *Procedura rejestracji tytułu prasowego. Problemy regulacyjne*, [w:] „Rocznik Bibliologiczno-Prasoznawczy” 2013, T. 5; *Status prawny Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji*, [w:] „Roczniki Nauk Prawnych KUL” 2015, T. XXV, nr 3; *Środki nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] *25 lat samorządu terytorialnego w Polsce. Doświadczenia przeszłości, nauki na przyszłość*, Bukowski Z., Kamosiński S., Bydgoszcz 2016 (złożony i przyjęty do druku).

Dorobek naukowy Habilitanta składa się ze 174 pozycji, obejmujących: monografie, komentarz, podręcznik, publikacje zbiorowe, rozdziały w monografiach i publikacjach zbiorowych, artykuły naukowe i popularnonaukowe, hasła encyklopedyczne i leksykalne, recenzje naukowe, sprawozdania i opinie. Wśród tych publikacji 86 stanowią opracowania merytoryczne, a 88 to hasła z zakresu procedury karnej, kryminalistyki i bezpieczeństwa. Po uzyskaniu stopnia doktora dorobek naukowy Opiniowanego wzbogacił się o 170 publikacji. Na uwagę zasługują publikacje obcojęzyczne. Dr W. Lis jest i redaktorem lub współredaktorem

10 publikacji zbiorowych, dotyczących zagadnień z zakresu prawa prasowego, konstytucyjnego, administracyjnego, bezpieczeństwa państwa oraz historii Polski. są to: *Środki przekazu – informacja czy manipulacja?*, Balicki A., Guz T., Lis W. (red.), Wydawnictwo KUL, Lublin 2008; *Szkoła, edukacja, wychowanie*, Balicki A., Guz T., Lis W. (red.), Wydawnictwo KUL, Lublin 2010; *Bitwy pod Tomaszowem Lubelskim w 1939 roku*, Guz T., Lis W., Sobczuk R. (red.), Wydawnictwo Werset, Lublin 2010; *Praktyczne aspekty wolności wypowiedzi*, Lis W., Husak Z. (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011; *Normatywny wymiar godności człowieka*, Lis W., Balicki A. (red.), Wydawnictwo KUL, Lublin 2012; *Katyń 1940. Walka o prawdę*, Lis W. (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2012; *Status prawny dziennikarza*, Lis W. (red.), Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2014; *Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia podstawowe*, Lis W. (red.), Wydawnictwo KUL, Lublin 2014; *Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa*, Lis W. (red.), Wydawnictwo KUL, Lublin 2015; *Działalność naukowo-dydaktyczna w świetle prawa autorskiego*, Lis W., Tylec G. (red.), Wydawnictwo KUL, Lublin 2015. Pozycje znajdujące się w dorobku naukowym Habilitanta zostały opublikowane w renomowanych wydawnictwach oraz wysoko punktowanych czasopismach naukowych. Tytułem przykładu wystarczy tylko wskazać na te najbardziej prestiżowe: Wydawnictwo C.H. Beck, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Wydawnictwo KUL, Wydawnictwo Difin czy Wydawnictwo Adam Marszałek.

3. Ocena dorobku

W świetle powyższych ustaleń uważam, że dorobek naukowy doktora Wojciecha Lisa jest poważny i zróżnicowany, obejmuje bowiem różne wątki badawcze. Swoje artykuły Habilitant zamieszcza w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach naukowych. Warsztat naukowy, którym się posługuje, odznacza się rzetelnością oraz gruntowną znajomością aktów normatywnych i praktyki działania administracji publicznej oraz wymiaru sprawiedliwości w Polsce. W podejmowanych badaniach dr Wojciech Lis wykorzystuje swoją wiedzę teoretyczną, mającą swe źródła zarówno w przeprowadzonych badaniach naukowych, jak i w literaturze przedmiotu, a także nabyte – poza pracą w uczelni wyższej – doświadczenie zawodowe.

W rezultacie stwierdzam, że Jego dorobek jest naukowo wartościowy i w zupełności wystarczający do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego.

III. Rozprawa habilitacyjna

1. Problematyka, cel i podstawa badawcza

Monografią wskazaną przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego jest monografia: *Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny jako sfera działania administracji publicznej*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015, ss. 495.

Monografia została poświęcona określeniu aksjologicznych podstaw oraz sposobu zorganizowania i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego, w którego centrum znajduje się człowiek i tworzone przez niego wspólnoty. Recenzowana monografia kwalifikowana bardzo dobrze plasuje się w literaturze prawniczej, gdyż odniesienia aksjologiczne w rozważaniach dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego często są pomijane lub marginalizowane. Tymczasem to właśnie te odniesienia przesadzają o kształcie systemu bezpieczeństwa i działaniach podejmowanych przez organy państwowe. Wskazanie punktu odniesienia pozwala właściwie zorganizować system bezpieczeństwa i ukierunkować działania organów państwa na rzecz zapewnienia oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Osiągnięcie i utrzymanie na akceptowalnym poziomie bezpieczeństwa i porządku publicznego jest warunkiem *sine qua non* korzystania przez człowieka z przysługujących mu wolności i praw. Trudno korzystać z wolności i praw w sytuacji, kiedy zagrożone są wartości dla człowieka najważniejsze, takie jak życie, zdrowie czy mienie, stanowiące podstawę jego fizycznej egzystencji. Autor dokonuje analizy problemu ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego z punktu widzenia ochrony praw człowieka, a przede wszystkim z punktu widzenia przepisów prawa konstytucyjnego i prawa administracyjnego.

Autor oparł się na w miarę szerokiej bazie źródłowej. W rozprawie wykorzystanych zostało prawie 330 publikacji naukowych. Wnioski wyciągnięte na podstawie analiz materiału źródłowego pozwoliły Autorowi na rzetelne przedstawienie swoich opinii i propozycji nowych koncepcji działania administracji publicznej.

W sumie temat rozprawy, cel i podstawy badawcze (literatura naukowa, orzecznictwo, źródła prawa) należy ocenić pozytywnie.

2. Treść i konstrukcja rozprawy

Monografia wskazana przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego (*Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny jako sfera działania administracji publicznej*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015), prócz *Wstępu* zawierającego omówienie tematyki badań (s. 13 – 28), *Zakończenia* (s. 461 – 472), *Wykazu skrótów* (s. 5 – 11) i *Bibliografii* (s. 473 – 495), obejmuje pięć rozdziałów (s. 29 – 459).

Rozdział I został poświęcony omówieniu podstawowych pojęć z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Autor przedstawił bezpieczeństwo wewnętrzne jako podstawową kategorię bezpieczeństwa publicznego. Na tym tle sklasyfikowane zostały zagrożenia jako podstawowe determinanty bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Rozdział II został zatytułowany *Obowiązki państwa w zakresie zapewnienia i ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego*. Przedstawione zostały w nim bezpieczeństwo i porządek publiczny jako wartości konstytucyjne. Na uwagę zasługuje podniesienie kwestii dopuszczalności ograniczeń wolności i praw człowieka z uwagi na ochronę bezpieczeństwa oraz porządku publicznego.

W Rozdziale III Autor przedstawił administracyjno-prawne zagadnienia analizowanych kwestii. Omówione zostały zadania i kompetencje organów władzy wykonawczej w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego. Szczególna uwaga została poświęcona Prezydentowi, Radzie Ministrów i terenowym organom administracji rządowej odpowiedzialnym za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Rozdział IV nosi tytuł *Zadania samorządu terytorialnego w zakresie zapewnienia i ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego*. Jest to kontynuacja rozważań o charakterze administracyjno-prawnym, ale dotyczących funkcjonowania samorządu terytorialnego. Na uwagę zasługuje zwrócenie uwagi na dylematy związane z dualizmem administracji publicznej na stopniu województwa.

Rozdział V został poświęcony wykonywaniu zadań publicznych w sytuacjach szczególnego zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Omówione zostało wykonywanie zadań publicznych w sytuacjach kryzysowych i w stanach nadzwyczajnych. Autor przeanalizował kompetencje organów administracji publicznej we wskazanych sytuacjach.

3. Strona formalna pracy

Praca od strony formalnej nie nasuwa zastrzeżeń. Nie ma nieprawidłowości w zakresie posługiwania się tzw. aparatem naukowym (przypisy, skróty, bibliografia). Język pracy jest jasny i precyzyjny. *Wstęp* zawiera podstawowe elementy wymagane w pracach kwalifikowanych (zob. pkt III, 2 niniejszej recenzji), do których zalicza się oceniana rozprawa habilitacyjna. Na pozytywną ocenę zasługuje umiejętne zastosowanie metod badawczych (metody dogmatycznej i metody prawnohistorycznej), dzięki którym Autor osiągnął postawiony cel badawczy.

4. Uwagi

Należy zwrócić uwagę na dużą erudycję Autora. Praca ma wybitnie charakter interdyscyplinarny, chociaż z całą pewnością mieści się w ramach dyscypliny naukowej „prawo”. Autor swobodnie porusza się zarówno po obszarach prawa administracyjnego, jak i prawa konstytucyjnego oraz filozofii prawa. Zdecydowanie przeważa jednak ujęcie prawno-administracyjne. Można też z całą pewnością stwierdzić, że w monografii Autor wychodzi poza rozważania z zakresu dyscypliny „prawo” i analizuje zagadnienia z ze sfery dziedziny nauk społecznych, a w szczególności dyscypliny naukowej „nauki o bezpieczeństwie”.

Na pozytywną ocenę z pewnością zasługuje konsekwentne prezentowanie przez Autora swoich poglądów oraz zachowanie ciągłości i spójności wywodu, czego odzwierciedleniem są podsumowania zamieszczone na końcu każdego rozdziału.

Ponadto należy pogratulować Habilitantowi niezwykle wycucia czasu i przygotowania publikacji w okresie, gdy uwaga opinii publicznej zwrócona jest na działania państwa w zakresie ochrony bezpieczeństwa jego obywateli.

5. Ocena całościowa rozprawy

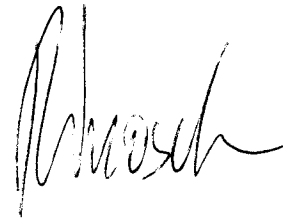
W końcowej ocenie należy podkreślić, że podjęta przez Autora w pracy problematyka odpowiada randze rozprawy habilitacyjnej. Temat pracy jest poznawczo interesujący i dobrze wpisuje się w prowadzone badania nad funkcjonowaniem administracji publicznej. Wskazane przez Autora cele badawcze zostały zrealizowane prawidłowo. Praca oznacza się logicznym i spójnym wywodem. Przedstawione przez Autora opinie i wnioski są gruntownie udokumentowane oraz wyważone.

W rezultacie rozprawa znacząco poszerza stan wiedzy na temat prawno-administracyjnych uwarunkowań ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego przez administrację publiczną.

IV. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionych wyżej rozważań jednoznacznie stwierdzam, że rozprawa habilitacyjna i pozostały dorobek naukowy dra Wojciecha Lisa w zupełności odpowiada wymogom ustawowym (art. 16 i 17 ust. 1 ustawy z 14 III 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki) oraz uzasadniają nadanie Mu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych (w zakresie prawa).

W pełni zatem wyrażam opinię, że Habilitant po otrzymaniu stopnia naukowego doktora wniósł znaczny wkład w rozwój nauk prawnych, w tym nauk administracyjnych, i związku z czym wnoszę o dopuszczenie przez Wysoką Radę dra Wojciecha Lisa do dalszego postępowania habilitacyjnego oraz o nadanie mu w razie pozytywnego wyniku tego postępowania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'W. Wójcik'.

Wiązowna, dnia 4 czerwca 2016 r.